

DE VRUCHT VAN DE GEEST

GALATEN 5 VERS 22

• Wiebe Ekkel

"Maar de vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing."

In de drie voorafgaande verzen lezen we over de werken van het vlees. Wat de vruchten van het vlees zijn zien we dagelijks om ons heen en op het nieuws. Hier zijn het niet de werken van de Geest maar de vrucht van de Geest. Wat je hier leest is in feite een beschrijving van het karakter van Jezus Christus, onze Heer. Niemand, noch voor Hem, noch na Hem, heeft deze volmaakte eigenschappen in zo'n harmonieuze balans laten zien als Hij. En toch, iedere christen streeft ernaar om een levende uitdrukking van deze eigenschappen te worden, heeft het verlangen om te zijn zoals Jezus, niet in Zijn perfectie, maar als een voortdurende zoektocht om steeds meer op Hem te lijken. Zou het niet prachtig zijn als negen mensen iets zouden zeggen bij jouw begrafenis, elk een specifieke eigenschap uit deze lijst benoemen, getuigend van hoe ze die eigenschap in jou hebben ervaren? Dan heb je het goed gedaan, dan heb je het leven van Jezus zichtbaar gemaakt in jouw leven, dan heb je invulling gegeven aan dat verlangen om meer en meer op Hem te lijken.

De vrucht van genade

Je kunt deze negen eigenschappen verschillend bekijken of indelen. Eentje die ik tegenkwam van John Stott (1921-2011) is door ze in drie groepen te verdelen en je allereerst te richten op de relatie tot God, dus eerst "liefde, blijdschap, vrede", dan de relatie tot je naaste, "lankmoedigheid, goedertierenheid en goedheid", en tenslotte de relatie tot jezelf, "trouw, zachtmoedigheid

en zelfbeheersing". Een klassiek parfum bestaat uit drie verschillende noten oftewel geurbestanddelen: topnoten, hartnoten en basisnoten. De topnoot: dit is de eerste geur die je ruikt. Deze dominante geur blijft vaak maar tien minuten hangen en ruikt licht en fris. De hartnoot: na de topnoot ruik je de hartnoot. Deze noot is het 'echte' parfum, en die blijf je vier tot zes uur ruiken. Vaak is deze bloemig van geur. Tenslotte de basisnoot: deze noot ruik je vaak voor het eerst twee uur nadat je de geur hebt opgespoten, en die komt als laatste noot naar voren. De geur is wat zwaarder, kruidiger en houtachtig [bron: Wikipedia]. Zo zou je ook naar deze indeling van de vrucht van de Geest kunnen kijken. Drie noten, drie akkoorden, elkaar aanvullend en versterkend en in volledige harmonie met elkaar als er sprake is van volledige groei en rijpheid.

Eerst onze relatie tot God. De Heilige Geest stort Gods liefde uit in ons hart, Zijn blijdschap in onze ziel en Zijn vrede in ons verstand. Een christen vervuld met de Heilige Geest is vervuld met liefde, met blijdschap en vrede. Er is vast wel iemand die nu in ieders gedachten opkomt die we ooit ontmoet hebben bij wie we dit konden ervaren. Alles wat deze persoon doet, ontstaat vanuit liefde, wordt uitgevoerd met blijdschap en komt tot voltooiing in vrede. Dit vormt de kern, de hartnoot, van ons christelijk parfum.

Ten tweede onze relatie tot de ander, getypeerd door "lankmoedigheid, goedertierenheid en goedheid", of

>>

moderner gezegd, "geduld, vriendelijkheid en goedheid". Het gaat om het geduld om niet meteen gefrustreerd te raken door de ruwheid van anderen, zoals bijvoorbeeld in het verkeer, en om situaties te verdragen zonder de behoefte te voelen om iets terug te doen. Vriendelijkheid betekent altijd het positieve te zien in anderen en het beste voor hen te willen. En ten slotte de goedheid die altijd weer het initiatief neemt om te dienen, voortkomend uit dat geduld en die vriendelijkheid. Dit is de topnoot van ons christelijk parfum, de eerste indruk die we van mensen krijgen. Terwijl ik dit schrijf kijk ik ook beschaamd naar mezelf. Hoe vaak draait het niet om mijzelf in plaats van om de ander? Ik betrap mezelf erop dat ik soms ongeduldig ben in mijn luisteren en dan de zinnen van anderen afmaak of aanvul als mensen maar dingen blijven herhalen naar mijn idee.

Tenslotte de relatie met onszelf. Zijn wij trouw, of beter gezegd betrouwbaar? Is ons Ja een Ja en ons Nee een Nee? Doen we wat we zeggen en zeggen we wat we doen? Maken we af waar we aan beginnen? Zijn we daarnaast ook zachtmoedig oftewel benaderbaar, of zijn we hard van buiten en van binnen? Zachtmoedig is niet gelijk aan zwak. Een beer is niet bepaald zwak maar het liefst zouden we die willen knuffelen, dat stralen ze uit nietwaar? Ben jij knuffelbaar van karakter? Zijn kinderen graag bij je? En worden we gekenmerkt door zelfbeheersing, zelfbeheersing van onze tong, onze gedachten en onze verlangens? Dit is de basisnoot van ons christelijke parfum.

Samen vormen ze de vrucht van de Geest. Je kunt niet zeggen: ik kies er een paar die me liggen en andere laat ik links liggen, die passen me niet. Die vrijheid heb je niet, dan ruikt het ook niet lekker. De Geest geeft een ieder verschillende gaven, lezen we verder in deze brief, maar Hij werkt in ons allen één en dezelfde vrucht. Hij is niet tevreden, maar bedroefd, als we wel liefde naar anderen laten zien maar geen zelfbeheersing hebben, of wel interne blijdschap en vrede maar frustratie en ruzie naar de ander toe. Het is één vrucht, één parfum. In het ideale geval is er sprake van een perfecte balans van al deze eigenschappen in je karakter. Die perfectie halen we niet maar we streven ernaar als het goed is, we geven niet op, om het straks te ontvangen in glorie.

Zaaien voor de Geest

Dan natuurlijk de vraag: 'Maar hoe ontwikkelen deze eigenschappen zich dan?' Om te beginnen wijst de vrucht van de Geest op een bovennatuurlijke bron. Het is de Heilige Geest die deze eigenschappen in ons voortbrengt. In feite kunnen we zeggen dat we van nature neigen

naar de werken van het vlees als we alleen op onze eigen middelen vertrouwen. Maar de vrucht van de Geest komt op bovennatuurlijke wijze tot ons wanneer we met lege handen staan, wanneer het buiten onze controle is, wanneer het aankomt op vertrouwen en geloof. Het is de vrucht van de Geest, een bovennatuurlijke bron. Maar in een gunstige omgeving groeien deze eigenschappen van nature, moeiteloos. Zoals alle fysieke vruchten op het veld en aan de bomen vanzelf groeien omdat Gods schepping precies de juiste natuurlijke omstandigheden heeft waarin ze kunnen gedijen. Net zoals hier nu in Nederland geen sinaasappelbomen groeien omdat de natuurlijke omstandigheden ontbreken, maar wie weet, misschien later wel als het klimaat zo verandert. Zo werkt het ook bij ons: het is niet vanzelfsprekend dat we automatisch de vrucht van de Geest zullen tonen, tenzij we de omstandigheden creëren waarin ze kunnen gedijen. En dat begint met zaaien of planten. Er valt weinig te oogsten als je niet eerst iets hebt gezaaid. In het volgende hoofdstuk van deze brief spreekt Paulus over zaaien. In Gal.6 vers 7b lezen we: "Want wat een mens zaait, dat zal hij ook oogsten. Wie voor zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar wie voor de Geest zaait, zal uit de Geest eeuwig leven oogsten." We zullen altijd oogsten wat we zaaien; je krijgt geen appels als je maïs of graan zaait, en vice versa. Dit is onveranderlijk, zoals Paulus het beschrijft in vers 7a: "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten." Het is net zo absurd als ingaan tegen de zwaartekracht; als je van een hoog gebouw springt, val je - dat is een wet. Zo is het ook hier: je oogst wat je zaait. Wees niet verbaasd dat je niet de vrucht van de Geest oogst terwijl je alleen maar lijkt te zaaien voor je eigen vlees, voor je eigen eer en reputatie. Onze christelijke persoonlijkheid is als een akker waarin we dagelijks zaaien. We kunnen zaaien voor ons eigen vlees, of we kunnen zaaien voor de Geest.

Er was een tijd dat ik, en iedere Christen voordat hij/zij tot geloof kwam, alleen maar konden zaaien voor ons eigen vlees, net als de meeste mensen om ons heen. Als je Christus niet hebt, kun je niet zaaien voor de Geest. Bij het zaaien moeten we denken aan alles wat we op een dag doen: welke gedachten zaai je, welke gewoonten zaai je, welke levensstijl wil je oogsten als je volwassen bent, en wat zaai je dus al als kind? In welke vrienden zaai je, in welke muziek en tv-programma's zaai je, waar investeer je je tijd, geld en aandacht in? Zaaien is investeren in. Als we de juiste vrucht willen oogsten, moeten we dagelijks het juiste zaad zaaien in de juiste akker, anders komt die oogst er niet. Welke oogst? Dat hebben we gelezen in Gal.6 vers 8, dat is het verderf of dat is het eeuwig leven, meer

keus is er niet. Wat je nu zaait op aarde uit het vlees (voor jezelf) levert een eeuwigdurend verderf op, dat begint al in dit leven maar zet zich voort na dit leven. Er is immers niets wat je in dit leven voor jezelf opbouwt wat niet uiteindelijk aan verderf onderhevig is. Of je zaait nu in dit leven op aarde voor de Geest en ontvangt uit de Geest een eeuwigdurend leven, dat begint zodra je die Geest ontvangt door je geloof in het verlossingswerk van Jezus.

Oogsten in de eeuwigheid

Dus niet alleen ons karakter in deze wereld, maar ook in de eeuwig wereld na deze, hangt af van wat we in het hier en nu zaaien en waar we het zaaien. Ik ken ook hele vriendelijke, geduldige, liefhebbende ongelovigen. Zij, of hun ouders, hebben dan veel en goed gezaaid en ook dan kan je een karakter hebben waar nog menig christen niet aan kan tippen. Dat kan, de vrucht van de Geest zijn geen vreemde eigenschappen die je niet kunt ontwikkelen zaiend vanuit het vlees als de omstandigheden goed zijn. Je oogst immers wat je zaait. Het trieste is dat je uiteindelijk ook daarmee alleen verderf zult oogsten, omdat je het ook hier enkel voor je eigen vlees hebt gezaaid. Bij sommige mensen zie je het verderf nu al duidelijk in hun leven in hun bitterheid als ze ouder worden. Bij anderen met meer ontwikkelde

vriendelijkheid en geduld zal dat na dit leven zijn, omdat daar de omstandigheden volledig zullen ontbreken die je hier op aarde wel gehad hebt. Je zult verderf oogsten als je alleen voor je eigen vlees zaait. God laat zich niet bespotten. Bij ons is het een mix, en ik hoop een mix van minder en minder voor het vlees en meer en meer voor de Geest. Het bepaalt je startpositie voor het leven hierna, dat eeuwige leven. In de hemel zullen we allemaal een volle beker hebben, maar sommigen van ons hebben een grotere beker. En ik ken kinderen/jongeren die in 16 of 21 jaar meer voor de Geest gezaaid hebben dan ik in 55 jaar. Leeftijd speelt geen rol, dat is het mooie van voor de Geest zaaien, dat kan iedere gelovige, daar heb je niet eerst een opleiding of een bepaalde ervaring voor nodig. Gewoon, zaaien, zaaien, zaaien van 's morgensvroeg tot 's avonds laat. Het echte bewijs van een diep werk in je door de Heilige Geest gaat niet gepaard met veel emotie of spectaculaire tekenen, maar door het laten zien van deze morele eigenschappen in je karakter, naar God toe, naar je naaste en naar jezelf. Bij wie ben je liever? Bij de christen die grote verhalen vertelt over wat hij of zij allemaal meemaakt met God, of over wat God hem of haar allemaal voor grote plannen heeft gegeven, maar die weinig liefde, vriendelijkheid en zelfbeheersing laat zien? Of bij de christen die, ongeacht wat zijn/haar ervaringen zijn, een heerlijke geur verspreidt in zijn/haar karakter waarin we Jezus herkennen? Bij wie zijn we liever?

Het authentieke bewijs van een diepgaand werk door de Heilige Geest manifesteert zich niet in overweldigende emoties of spectaculaire tekenen, maar wel in het tonen van deze morele eigenschappen in ons karakter, gericht op God, onze naaste en onszelf [John Stott]. In de stilte van dagelijkse daden en interacties met anderen komt de ware essentie van ons geloof naar voren. Laat onze keuzes en daden een heerlijke, harmonieuze, geur verspreiden, zodat anderen niet alleen onze woorden horen, maar vooral de aanwezigheid van Jezus ervaren. Dat is waar we werkelijk van betekenis worden voor God, voor anderen en voor onszelf.